

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.955

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: || IZKLJUČNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE iz Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-CHIARI (Brescia).

Izhaia vsak torek in petek

Ljubljana, torek 22. junija 1943-XXI

Cena posamezni številki lir 0'80

Prenos carinskih poslov
iz pristojnosti finančnega ravnateljstva v pristojnost ravnateljstva pokrajinske carinske službe

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbo:

Clen 1. — Vsi posli carinskega področja, spadajoči po finančnih zakonih in pravilnikih splošnega ali posebnega značaja kakor tudi odkazani z ministrskimi odločbami bivše jugoslovanske vlade v pristojnost finančnega ravnateljstva, v številni posle, ki se nanašajo na osebe v službi pri carinskih uradih, se prenašajo na ravnateljstvo pokrajinske carinske službe.

Clen 2. — Ta naredba, s katero se razveljavljajo vse druge, njej nasprotujoče ali z njo ne združljive določbe, stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Zaposlitev delavstva v maju

Po podatkih Zavoda za socialno zavarovanje v Ljubljani je bilo v maju 1943 zavarovanih skupno 27.320 delavcev in delavk. Od teh je bilo zavarovanih pri ZSZ (Zavodu za soc. zavarovanje) 22.639, pri TBPD (Trg. bolniškem in podpornem društvu) 4596 in pri Merkurju 85.

Vseh bolnikov je bilo 714 ali 2.61%.

Dnevna zavarovana mezda se je v primeri z lanskim majem dvignila pri moških za 1.80 na 29.38, pri ženskah za 1.39 na 17.52, skupno pa za 1.55 na 24.70 lire. Povprečna dnevna zavarovana mezda je znašala pri ZSZ 22.82, pri TBPD pa 33.66 lire.

Celotna dnevna zavarovana vsota se je v primeri z lanskim majem dvignila za 12.821 lir na 674 tisoč 862 lir.

Romunska tobačna proizvodnja

Za romunsko kmetijstvo je gojitev tobaka posebne gospodarske važnosti, ker daje tobak približno desetkrat večji zaslužek ko žito, čeprav zahteva gojitev tobaka tudi več dela. Približno 33.700 sadilcev tobaka je pridelalo na 12.855 ha l. 1940, 9,5 milijona kg tobaka, za katerega so dobili 285 milijonov lejev. Po uvedbi tobačnega monopola sklepa avtonomna monopolna blagajna s sadilci tobaka pogodbe o saditvi tobaka, daje jim semena in predujme ter prevzema vso žetev po prej dogovorjenih cenah. Poleg tega pa jim daje še premije, ki se gibljejo med 1500 in 7000 leji za hektar. Načeloma je izvoz tobaka za vse sadilce prost, dejansko pa se te pravice le malo poslužujejo, ker ne znajo sortirati in pripraviti tobaka za izvoz. Od vse domače potrošnje je treba okoli 15% visokovrednega tobaka uvoziti, vendar pa se uvozna potreba v zadnjem času manjša. Monopolska blagajna uvozi letno okoli 200 do 300 kg eksotičnih tobačnih vrst, zlasti virginija tobak, bolgarske, macedonske, grške in turške tobačne vrste. Ta tobak se uporablja za izboljšanje romunskega tobaka. Za predelavo tobaka so potrebne tako velike količine, ki obsegajo donos dveh žetev. V l. 1934 do 1940, je izvozila Romunija 3,18 milijona cigaret, 137,5 milijona kg cigaretnega tobaka in 9000 cigar. Do-

Evropska zemljepisna enota kot podlaga gospodarske skupnosti

Pod tem naslovom je objavil rektor gospodarske visoke šole v Berlinu prof. dr. Edwin Fels v reviji »Übersee-Post« članek, iz katerega navajamo:

Človeške ustvaritve imajo trajno vrednost le, če so v soglasju z naravnimi dejstvi. To velja tudi za evropsko gospodarsko skupnost, ki ima tako dobro zemljepisno podlago, da more veljati kot življenjski zakon Evrope, ki bo dala evropskim narodom mir in blagostanje. Številne zemljepisne okoliščine dajejo Evropi enotnost in zaključenost, da je evropska skupnost nujnost, brez katere bi bila Evropa obsojena na brezpomembnost.

Evropa je majhen kontinent, kar pa samo po sebi še ni posebna škoda. Ta pa je takoj občutna, če je Evropa edina celina malodržavne in gospodarske razdrobljenosti. Zlasti se je to videlo, ko so nastajali na svetu gospodarski veleprostorji, ki so presežali Evropo po velikosti, kakor Sovjetska unija, Združene države Severne Amerike in Britanski imperij. Železen zakon je, da je v napredujoči velikosti prostora rastoča politična in gospodarska sila. Razbitost prostora in sil Evrope je bila tudi vzrok njene odvisnosti.

Evropi pripada zaradi njenega neprekosljivega svetovnega zemljepisnega položaja vodilna vloga v najbolj važnem Atlantskem prostoru. Skozi Rokavski preliv gre največji promet. Iz Evrope se dosežejo vse dežele najhitreje in najbolj žive pomorske ceste grede iz Evrope. Posebno pa bo prišla do veljave ugodna lega Evrope, ko se bodo ustvarile čez severni tečaj najkrajše zveze z Japonsko in Ameriko. Prednost lege tem bolj dviga pomen Evrope, čim bolj je enotna.

Druga vez skupnosti je v členovitosti evropske obale. Evropa je najbolj oceanska celina, da je kontinent pomorskih narodov in držav. Nikjer ni tako veliko dobrih naravnih pristanišč ko v Evropi. Zato se je tudi pomorstvo najprej razvilo v Evropi in tu je doseglo tudi svoj razvojni višek.

Površina Evrope je zelo raznovrstna, nizke doline se vrste za visokimi gorovji. Ta raznovrstnost je sicer pospeševala razbitost Evrope, zlasti še v prejšnjih časih, ko so bile naravne ovire mnogo močnejše ločilne sile ko danes. Danes, ko cvete plovba, ko so gozdovi urejeni, ni tudi več razloga za ločitev Evrope na majhne dežele. Vse danes kliče Evropo k enotnosti. Noben drug svetovni del nima podobnih prometnih ugodnosti in ne nudi tako velike prednosti za povezanost narodov. Evropska gorovja ne ločijo in za bodočnost ne pomenijo nobene ovire.

Tudi klima in njene posledice pričajo o enotnosti Evrope. Skoraj

hodki monopolne blagajne so dosegli l. 1940, 7,1 milijarde lejev. V prvih 7 mesecih 1941 pa je dobila monopolna blagajna za tobak že 7 milijard lejev. Kasneje so se dohodki še zvišali, ker se je l. 1940, zvišala cena tobaka za 50 odstotkov, nato pa se je tobak podražil še dvakrat.

vsa naša celina je v zmernem pasu. Zaradi ugodne lege prihajajo mili oceanski zapadni vetrovi v široki fronti na vso zapadno obalo Evrope. Zaradi tega je srednja januarska temperatura na Bolgarskem skoraj ista ko na Lofotih, daleč gori na severu. Enako zmerna klima je bila tudi ugodna podlaga za razvoj evropske kulture.

Za enotnost Evrope govore tudi njena vodovja. Plovno omrežje Evrope se je zelo razvilo. Tudi rastlinstvo kaže o enotnosti Evrope. Povsod v Evropi uspevajo gozdovi, ki so prvotno krili 80% vse evropske površine. Zaradi človeškega vpliva se je ta površina zmanjšala na 30%, kar se bo še zelo maščevalo. Največjega pomena za bodočnost Evrope je njena zopetna pogozditev.

Pa tudi glede prebivalstva nudi Evropa dovolj razlogov za njeno enotnost. 530 milijonov ljudi ima Evropa in po gostoti prebivalstva prekaša vse druge kontinente. To pomeni, da bo Evropa vedno imela zadosti delovnih sil.

Ovira evropske gospodarske skupnosti bi mogla biti narodnostna razcepljenost Evrope. Toda pomisliti je treba, da pripada 95% vsega evropskega prebivalstva indoevropskim plemenom. Poleg tega pa je enotno tudi mišljenje evropskega prebivalstva in enak način njegovega dela. Ves življenjski slog evropskega ljudstva je enoten in zopetno zблиžanje med evropskimi narodi je dosegljivo. Kdor pa zasleduje le egoistične namene, za tega seveda v evropski skupnosti ni mesta.

Tudi jezikovna mnogovrstnost ne sme biti vzrok za ločitev evropskih narodov. Težave se morejo premagati, če se kljub samo po sebi umevnem spoštovanju vsakega jezika tvorijo velike narodne skupnosti, katerih jezik služi kot posredovalni jezik v medsebojnem prometu. Tudi cerkvene razlike ne smejo biti ovira skupnosti.

Vse razlike glede plemena, jezika in vere ne pomenijo dosti v primeri z enotnostjo evropske kulture. Vse razlike se bodo kmalu odbrusile, ko bo močni pomagal slabjšemu, da si zboljša svoj socialni položaj. Resnične razlike v kulturi in značaju narodov pa se morajo skrbno gojiti, ker pusta enakost ni namen evropske skupnosti.

Pogoj vsega pa je, da enotnost prostora skuje vse narode v trden blok in da namesto malenkostnega malomeščanstva določa usodo našega kontinenta evropska zavest odgovornosti.

Zemljepisna enotnost Evrope je odvisna od gospodarske samostojnosti Evrope, ki mora imeti zadosti hranil in surovin. To more Evropa tudi doseči, ker se more donos kmetijstva še silno dvigniti, ko se povsod izvedejo potrebne melioracije. Enotna Evropa ima tudi zadosti sile, da vse potrebne melioracije izvede. Samo Jugovzhod bi mogel, če izkoristi vse možnosti večje agrarne proizvodnje, oprostiti Evropo od vsakega uvoza živil. Evropa pa bi mogla povečati tudi donos morja. Kar bi Evropa še potrebovala živil, niso te življenjske važnosti. Vedno

znova pa se mora poudariti, da se Evropa noče zapreti pred drugim svetom in da bo vedno tudi rada kupovala blago iz drugih dežel.

Kar se tiče oskrbe s surovinami, ni mogla z izjemo Rusije nobena država na svetu vse svoje potrebščine kriti sama. V novi Evropi bo potreba po uvozu surovin mnogo manjša. Premoga ima Evropa v izobilju, čeprav je neenakomerno razdeljen, da ga je v srednjem pasu polno, v severnem in južnem pa ga primanjkuje. Tudi vodnih sil ima Evropa več ko zadosti. Pomanjkljiva je le oskrba z zemeljskim oljem. Tudi železa ima Evropa zadosti, enako tudi aluminija in živega srebra. Glede drugih kovin je navezana na uvoz. Zlasti mora uvažati kositerske, nikelj, plemenite kovine in drage kamne. Od rastlinskih surovin ima Evropa sama zadosti lesa, bombaža ji manjka, razen če bi

Izpopolnitev romunskega energetskega gospodarstva

Kakor v drugih jugovzhodnih državah, tako se opaža tudi v Romuniji v zadnjem času stopnjevanje prizadevanje, da se krije domača potreba na pogonskih silah. V ta namen so se izdelali že konkretni načrti. Romunija ima zelo velika bogastva v pogonskih silah in kurilnih sredstvih. Poleg velikih ležišč zemeljskega olja in plina ima tudi zelo bogata premogovna ležišča. A ravno premog se je dosedaj le slabo izkoriščal. Drva pa so se uporabljala le kot navadno kurivo. Od vseh pogonskih sredstev odpade v Romuniji 2,1 odstotka na vodne sile, 17,2% na naravne pline, 25,9% na premog, 26,1% na zemeljsko olje in 28,7% na les. Ze iz tega se vidi, kako slabo se gospodari s pogonskimi sredstvi. Zemeljsko olje pa je predragoceno, da bi se porabljalo le kot navadno kurivo, ne glede na to, da Romunija ne more pogrešati deviz, ki jih dobiva od prodaje zemeljskega olja. Proizvodnja premoga znaša sedaj okoli 2,5 milijona ton, vsa romunska zaloga na premoğu pa se ceni na 3 milijarde ton, da bi pri sedanjih višini potrošnje imela Romunija skoraj za 1000 let zadosti premoga. Tudi vodne sile Romunije se mnogo premalo izkoriščajo.

Kar se tiče elektrifikacije Romunije, je ta izvedljiva le, če napreduje romunsko kmetijstvo, ker živi 80 odstotkov vsega prebivalstva Romunije na deželi. Romunija ima danes 176 javnih elektrarn, od katerih ima 139 manj ko 500 kW kapacitete, 17 elektrarn ima 500 do 1000 kW, 10 med 1000 in 5000, 7 5000 do 10.000 in samo 3 elektrarne več ko deset tisoč kW. Po sedanjem elektrifikacijskem načrtu bi se povečalo električno omrežje samo z gradnjo oz. razširjenjem vodnih central. Zemeljsko olje in premog se za pridobivanje električnega toka ne bi uporabljala; na Sedmograškem pa bi se postavila velika električna centrala, ki bi se posluževala zemeljskega plina kot pogonskega sredstva. Najprej pa se namerava postavitev velike

proizvodnja umetnih tkiv popolnoma nadomestila bombaž.

Gospodarska samostojnost Evrope ima sicer nekatere vrzeli, toda te ne zmanjšujejo njene življenjske sposobnosti iz lastne sile, zlasti še, ker ima naš kontinent delavoljnih ljudi v zadostnem številu.

Avtor nato naglašja, da Nemčija že preživele imperializme nikakor noče nadomestiti z novimi imperializmi, temveč da je prežeta od želje, da omogoči evropskim narodom ugoden razvoj na samostojni nacionalni podlagi. Clankar pa k temu dodaja, da imajo pravico do prostega ustvarjanja svoje usode samo narodi, ki sodelujejo pri izgradnji nove Evrope.

Clankar zaključuje: Politična slika evropske skupnosti še ni trdna. To pa je nebitveno. Mnogo bolj važne so živa učinkovitost, že dokazana življenjska sposobnost in jasna razvojna možnost evropske gospodarske skupnosti. Pri tem pa je eno gotovo, da ima Evropa pravico do kolonialnega dopolnilnega prostora in ta more biti samo Afrika.

vodne elektrarne ob reki Bistrici, kjer bi se zgradila velika zapornica, da bi nastalo jezero, ki bi moglo dati vodne sle za 400 do 600 milijonov kWh na leto. Poleg tega bi se postavile še številne manjše vodne centrale.

Elektrifikacija dežele bi se uporabljala tudi za elektrifikacijo železnice in zato je romunska vlada ustanovila v okviru romunskih državnih železnic posebno direkcijo za elektrifikacijo. Ta naj poskrbi takoj za potrebne načrte za elektrifikacijo železnic, a tudi za njih izvedbo.

V zadnjih letih je romunsko gospodarstvo s pogonskimi sredstvi znatno napredovalo. Tako se je posrečilo dvigniti v zadnjih petnajstih letih proizvodnjo električnega toka od 550 milijonov kWh v l. 1930 na 1180 milijonov kWh v l. 1938. Po odbitku industrijske samopreskrbe je preostalo za oddajo toka še 476 milijonov kWh, kar je približno 75 odstotkov toka, ki ga porabi na leto Dunaj. Potrošniki električnega toka so v glavnem samo mesta in njih neposredna okolica, dočim se na deželi električni tok skoraj ne troši. Razširjenje porabe električnega toka tudi na deželi je bilo nemogoče zaradi slabe kupne moči kmetijskega prebivalstva. Tu bo treba še mnogo dela, da se bo mogla ta težava premagati.

Ni ravno pričakovati, da bi se veliki elektrifikacijski načrti Romunije mogli izvesti že v bližnjem času, vendar pa se mora v njih smislu usmerjati vse delo, ker so dosedanje metode za uporablanje pogonskih sredstev negospodarske. Primer s premogom kaže to posebno jasno. Premog se sedaj uporablja predvsem za romunske železnice, ostanek za industrijske namene in za domača gospodinjstva, v zelo omejenem obsegu pa tudi za plovbo. Če bi se pa uvedle nove metode, bi mogla Romunija izvažati znatne količine premoga in s tem dobiti devize, ki jih potrebuje za uvoz strojev in drugega materiala, brez katerega ne more postaviti novih elektrarn.

Iz italijanskega gospodarstva

Zaradi konsolidacije rednega državnega proračuna se je s 16. junijem uvedel izredni vojni dodatni davek, ki se pobira od vseh dohodkov v višini 1%. Davek se mora plačati od vseh vplačil na podlagi prodajnih, najeminskih in uslužbenških pogodb in se ne sme prevaliti na one, ki plačajo te zneske. Glede novega dodatnega davka veljajo v glavnem določbe o prometnem, najemniškem in uslužbenškem davku.

3. serija novega italijanskega 5% posojila v obliki zakladnih bonov bo v kratkem razpisana, kakor poroča »N. Wiener Tagblatt«, 1. in 2. serija tega posojila, ki se je podpisovala od 7. do 21. junija, sta po mnenju italijanskih borzancev že prepisana ter je bila vsota 10 milijard lir prekoračena. Zato računajo z razpisom 3. serije.

Od izvršenih javnih del v Albaniji označujejo italijanski listi kot najvažnejše spremenitev 14.000 ha velikega ozemlja pri Durazzo v orno zemljo. Posebno bo plodno to ozemlje, ko bodo vsa osuševalna oz. namakalna dela gotova. Sodijo, da se bo moglo na tej zemlji preživljati okoli tisoč rodbin. Nadalje so Italijani napravili v Albaniji več cest in prekopov. V načrtu pa je še naprava 85 km cest in 170 km prekopov. Poleg tega se bo postavila velika sesalnica in sezidali številni jezi. V Skadru se dela vodovod, ki bo dal dnevno 3 milijone litrov pitne vode. Novi vodovod bo veljal 16 milijonov lir.

Korporacijsko ministrstvo je pojasnilo, da se smatra moška obutev, ki se prodaja izpod 45 lir, in ženska obutev izpod 30 lir, za copate ter se sme zato prodajati brez odrezkov oblačilnih nakaznic.

Ministrstvo za korporacije je prejelo lani 275 prošenj za dovolitev ustanovitve novih delniških družb oziroma za zvišanje glavnice in izdaje obveznic. Ministrstvo je ugodno rešilo 232 prošenj za 5883 milijonov lir.

Industrijska družba Breda v Milanu je dosegla lani 44.1 milijona lir čistega dobička ter bo razplačala 15 odstotno dividendo. Družba bo zvišala svojo delniško glavnico od 200 na 250 milijonov lir.

Industrijska delniška družba San Giorgio v Genovi izkazuje za lansko leto 16.3 (predlani 15.9) milijona lir čistega dobička. Družba bo izplačala 8.4% bruto-dividendo.

V mnogih krajih Italije bodo zaradi ugodnih vremenskih razmer sadili kot drugi pridelek sojo. Na ta način se bo znatno zboljšala oskrba prebivalstva z maščobami. Oblasti so poskrbele, da bo zadosti semena na razpolago.

Zita smejo po najnovšem dekretu zadržati za lastno porabo pridelovalci, ki sami opravljajo poljsko delo, 1.5 stota za družinskega člana, drugi pa 1.1 stota. Tudi uradniki kmetijskih zadrug smejo zadržati poldrugi stot.

Trgovina se odda na dobrem kraju

V lepem prijaznem kraju na Dolenjskem, na ravnem, toda 9 km od železniške postaje, tik farne cerkve so na razpolago za trgovino primerni prostori v novi hiši. Kraj je sedež fare, ki obsega 2112 prebivalcev, in nima nobene trgovine. Prebivalstvo kupuje svoje potrebščine v 5-8 km oddaljenih trgovinah. V kraju ni nobenega človeka, ki bi mogel konkurirati in je torej prost vsake konkurence. Kak podjeten trgovec bi mogel pritegniti na svojo trgovino skoro vse prebivalstvo, tudi iz oddaljenejših vasi. Naslov kraja in drugi podrobnejši podatki so interesantom na razpolago v uredništvu lista.

Italija in evropski tobačni trg

Mednarodna komisija proizvajalcev tobaka, ki je zasedala v Rimu, je končala svoje delo z obiski važnih tobačnih središč v Umbriji in z ogledom najmodernejše italijanske tobačne tovarne. Gosti iz 14 držav so se mogli prepričati o velikem napredku, ki ga je dosegla Italija tudi na tem področju.

Zasedanje Mednarodne komisije proizvajalcev tobaka, ki je bilo prvo in to v Italiji, pomeni veliko priznanje naši državi — piše turinska »La Stampa« — kajti člani komisije so se mogli prepričati, da je Italija s pravo evropsko orientacijo razvila na tem polju uspešnejše delovanje mnogo prej, kakor je bila Evropa prisiljena zbrati vse svoje sile za obrambo svoje gospodarske neodvisnosti.

Z gotovostjo se more trditi, da je Italija, kateri je priznано prvenstvo v tobakologiji, s svojim znanstveno-eksperimentalnim in tehnično-industrialnim delom pod vodstvom državnega monopola bistveno prispevala k evropski tobačni avtarkiji. Italija že mnogo let proizvaja sama dovolj in ta njena neodvisnost je rodila bogate rezultate prav v teh težkih letih tudi za večino evropskih držav.

Zelo pomembni so sklepi, do katerih so prišli po izčrpnih razpravah člani Mednarodne komisije na svojem prvem sestanku. Ti sklepi se nanašajo na temeljito proučevanje v tej stroki glede na proizvodnjo in na konsum tobaka v raznih državah, na trgovinsko klasifikacijo tobaka po raznih evropskih tržiščih zaradi olajšanja trgovinske izmenjave in za ustanovitev arbitražnega sistema v morebitnih sporih.

de na proizvodnjo in na konsum tobaka v raznih državah, na trgovinsko klasifikacijo tobaka po raznih evropskih tržiščih zaradi olajšanja trgovinske izmenjave in za ustanovitev arbitražnega sistema v morebitnih sporih.

Italijanski proizvajalci tobaka so se udeležili dela s polnim zupanjem v ugodne uspehe, saj imajo v svoji nacionalni organizaciji lepe izkušnje korporativnega življenja. Tudi na področju italijanskega tobačnega gospodarstva so znale vse kategorije, ki sodelujejo pri proizvodnji, prilagoditi svoje posebne interese višjim zahtevam kolektivnih koristi in so tako pripomogle k uspehom, ki bi bili sicer nedosegljivi.

Vse evropske države so pomnožile delo za svojo avtarkijo. Pomankanje tobačnih surovin v nekaterih deželah je močno vplivalo na mednarodni trg. Druge evropske države, ki proizvajajo tobak, si prizadevajo s proučevanjem možnosti, ki se bodo pojavile v tobačni industriji v povojni dobi. Slehrna država se pripravlja na nove naloge in na nove razmere.

Italija, ki je dosegla na tem polju najboljšo tradicijo, čuti, da zadovno delo ne sme prenehati niti za trenutek. Zato je neizogibno potrebno razširiti obseg tradicionalnega dela in izkoristiti rezultate dosedanjih uspehov, da se more razširiti italijanski tobak na mednarodnih tržiščih.

Denarništvo in zavarovalstvo

Koncentracija bank v Srbiji

Ena prvih nalog po vojni ustanovljenega gospodarskega vodstva v Srbiji je bilo tudi razčiščenje glede bank, ki jih je bilo v Srbiji preveč. Ukrepi zaradi denarnih zavodov pa so bili potrebni tudi zato, ker je zaradi moratorija za kmetijske dolgove padlo zaupanje vlagateljev. 30. oktobra 1941. je bila zato izdana naredba o denarnih zavodih, kateri je letos sledila naredba o likvidaciji denarnih zavodov. Vsak denarni zavod je moral po prvi naredbi dobiti posebno dovoljenje za nadaljevanje svojih poslov. Če tega dovoljenja ni dobil, je moral ali likvidirati ali pa se združiti z drugim zavodom. Posledica teh določb je bila, da sme od 89 beograjskih bank poslovati še nadalje samo 25, 23 zavodom se je priporočila fuzija z drugimi zavodi, 35 zavodov pa mora likvidirati. Od 188 bank v Srbiji sme 18 brezpogojno nadaljevati svoje posle, 25 le pod pogojem, da zvišajo svojo glavnico, 75 zavodom je bilo naročeno, da se fuzionirajo, 70 zavodov pa mora likvidirati. Tudi v Banatu se je izvedla koncentracija denarnih zavodov. Od 54 zavodov sme nadalje poslovati 19, 6 le pogojno, 3 se morajo fuzionirati, 20 zavodov pa mora likvidirati. Za 6 zavodov pa še ni padla dokončna odločitev in ti smejo še nadalje poslovati. Pri izvajanju likvidacije zavodov je posebne važnosti, če veljajo za likvidacijo nova naredba ali prejšnji zakonski predpisi. Bistveno vprašanje je pri tem vprašanje o jamstvu. Pri rednem postopku pada odgovornost na podjetje, po novi naredbi pa uradu za nadzorstvo bank, ki imenuje tudi likvidatorje. Pri aktivnih bilancah se izplačajo razpoložljiva sredstva upnikom v razmerju njih terjatev, pri pasivnih bilancah pa

se izplačajo upniki po konkurznem zakonu.

Nadzorstvo nad denarnimi zavodi v Srbiji je določilo od 1. julija dalje naslednjo obrestno mero: 1% na takoj izplačljive terjatve na tekočih računih, 1.5% pri vezanih vlogah na 30 dni, 2% za vezane vloge na 90 dni, 2.5% za vezane vloge na pol leta in 3% za vezane vloge do 1 leta. Za hranilne vloge je določena naslednja obrestna mera: za takoj izplačljive vloge 2%, za vezane vloge do 30 dni 2.25 odstotka, za vezane vloge do 90 dni 2.5%, za vezane vloge do pol leta 3% in za vezane vloge do 1 leta na 3.5%.

Omrežje ukrajinske emisijske banke ima sedaj glavno poslovalnico v Rovnem in naslednje podružnice: Brest-Litovsk, Dnjepropetrovsk, Kijev, Krivoj rog, Krivi grad, Kremenčug, Luck, Melitopol, Nikolajev, Poltava, Proskurov, Zaporozje, Zitomir in Vinica ter menjalnice in izplačilnice v Hersonu, Kovelu ter menjalnice na kolodvorih v Brest-Litovsku, Kijevu in Poltavi.

Obtok bankovcev se je v Španiji povečal lani od 13.5 na 15.7 milijarde pezeta.

Prijava uvoza tekstilnih tipiziranih predmetov

Da se zagotovi preskrba tekstilnih trgovcev Ljubljanske pokrajine s tekstilnimi tipiziranimi proizvodi, ki so v smislu Kr. dekreta z dne 12. aprila 1943 v ostali Kraljevini podvrženi novi enotni ureditvi, temelječi na sistemu dodelitev, se vsi trgovci te stroke vabijo, da čimprej javijo Združenju trgovcev Ljubljanske pokrajine te podatke:

Višino uvoza iz ostalih pokrajin Kraljevine tekstilnih tipiziranih proizvodov po kategorijah (bombažno blago, svileni blago, volneno blago, pletenine in nogavice, konfekcija) od 1. januarja t. l. naprej, za vsak mesec posebej, z navedbo tipa in tvrdke dobavitelje ter količine in vrednosti.

Te prijave bodo morale na zahtevo imenovanega Združenja biti dokazane z ustreznimi fakturami.

Gostilničarski vestnik

Razpredelnica boljših vin II. vrste

Domače proizvodnje: I. skupina: Belj burgundec, rulandec, renski rizling, traminec, rdeči burgundec, kabinet, rdeča portugalka.

II. skupina: Rdeča frankinja, silvanec, laški rizling, cviček.

Uvožena iz drugih pokrajin Kraljevine:

Table with columns: I. skupina, najnižja alkoholna stopnja, and list of wine types like Barbaresco rdeče, Barbera, piemontsko boljše, rdeče, Barolo, rdeče, Brunello iz Montalcina, rdeče, Kabernet, rdeče, Capri, belo in rdeče, Carema, rdeče, Castel Tagliolo, belo in rdeče, Chianti, klasični, rdeče, Chianti Consorzi »Gallo« in »Putto«, rdeče, Corvo iz Casteldaccia, belo in rdeče, Gattinara (in podvrste Ghemme, Lessona in Boca), rdeče, Grignolino, piemontsko, rdeče, Lugana, belo, Nebbiolo, piemontsko, rdeče, Pinot (burgundec), belo in rdeče, Pollino, rdeče, Rizling, renski, belo, S. Pietro-Costa Cuccina-Lai-lago Bolzano), rdeče, S. Giustina (Bolzano), rdeče, S. Maddalena (Bolzano), rdeče, S. Stefano, rdeče, Saurignone, belo, Savuto, rdeče, Semilone, belo.

Table with columns: II. skupina, najnižja alkoholna stopnja, and list of wine types like Bonarda iz Astija, rdeče, Castell'Acquaro, rdeče, Ceucho, rdeče, Cirò, rdeče, Conca, rdeče, Elora, belo in rdeče, Etna, belo in rdeče, Falernsko, belo in rdeče, Faro, rdeče, Fiano, belo, Grško iz Tufa, belo, Lacrima Christi secco, belo, Mamertinsko, belo, Ravello, belo, Valtellina (drugi pasovi), rdeče.

Razpredelnica boljših vin III. vrste

Uvožena iz drugih pokrajin Kraljevine:

Table with columns: I. skupina, najnižja alkoholna stopnja, and list of wine types like Albana romagnola, belo, Barbera piemontsko, rdeče, Caldaro Apiano, rdeče, Castelli Romani (Frascati, Marino), belo in rdeče, Chianti (Florentinska brda, Ruffina, Montalbano, Sien-ska brda), rdeče, Veronska brda (Valpolicella, Valpantena, Bardolino) rdeče, Coronata, belo, Cortese, belo, Freisa piemontsko, rdeče, Kaldarsko jezero, rdeče, Istrska malvazija (»secco«), belo, Montefiascone (Est-Est-Est), belo, Orvieto, belo, Polcevera, belo, Prošek iz Valdobbiadene, belo, Sangiovese iz Rimskih brd, rdeče, Soave, belo, Terlano, belo, Vermentino Ligure, belo.

Table with columns: II. skupina, najnižja alkoholna stopnja, and list of wine types like Aglianico iz Vulture, rdeče, Arbia (Siena), belo, Barolino (Cuneo), rdeče, Bianchi z Evganejskih brd, belo, Bianchi z goriških in furlan-skih Brd, belo, Bianchi vipavsko, belo, Bianco s Treviških brd, belo, Bianco »secco« iz Elbe, belo, Bianco »secco« iz Oltrepo Pavese, belo, Bianco Ugolino, belo, Črni istrski burgundec (Gam-may), rdeče, Castel del Monte (Bari), belo in rdeče, Castelli Romani (drugi pasovi), belo in rdeče, Cezansko iz Affila, rdeče, Cezansko iz Piglia, rdeče, Chianti (Aretinska brda in Pi-zansko gričevje), rdeče, Brda pri Oltrepo Pavese, rdeče, Veronska brda (drugi pasovi), rdeče, Dolcetto, piemontsko, rdeče, Garganega z brd pri Gambel-lari in Berici, belo.

Table with columns: najnižja alkoholna stopnja and list of wine types like Gragnano, rdeče, Ischia, belo in rdeče, Lagrein visokoadiški, rdeče, Lambrusco iz Sorbare, rdeče, Maccaresse (Rim), belo in rdeče, Marzemino iz Benečije, rdeče, Meransko z brd, rdeče, Merlot, rdeče, Montecarlo, belo in rdeče, Monte di Procida, rdeče, Monteleuci, rdeče, Montepulciano d'Abruzzo, rdeče, Nuragus, belo, Pinot grigio, belo, Pitigliano, bela boljša (Siena), belo, Refošk, furlanski domači in istrski refošk, rdeče, Rizling, laški, belo, Rosso Conero, rdeče, S. Carlo (Taranto), belo in rdeče, S. Colombano (Milan), rdeče, Sansevero, belo, Scacciadiavoli (Perugia), rdeče, Sirah (Frosinone), rdeče, Taurasi, rdeče, Teroldego di Mezzolombardo, rdeče, Teran, kraški, rdeče, Tokajec, furlanski in lizonski, belo, Torrecechia (izvirni Rosato), rdeče, Verdicchio dei Castelli di Jesi, belo, Verdicchio di Matellica, belo, Vermentino iz Gallure, belo, Vernaccia iz Sv. Gimignana, belo, Vezuvsko, rdeče, Vellanova (Bari), belo in rdeče, Vino la Regina (Cosenza), belo in rdeče, Bela in rdeča vina z Amalfijske obale (Furor Divina Costiera, Tramonti in Corbarr), belo in rdeče, Rdeča vina z brešijske obale Gardskega jezera, rdeče, Vina iz Bosco Eliceo, rdeče, Toskansko vino z Aretinskih brd, iz spodnje Valdarno in iz Valdelse; s Pizanskih brd; z Livornskih brd; s Pistojskih brd; z Lukeških brd, rdeče.

Izvozna visoko-adiška vina: Grad Greifenstein, rdeče, Grad Schwanburg, rdeče, Freiberško, rdeče, Lagreinkretzer, rdeče, Lamburško, rdeče. Če sta navedeni dve alkoholni stopnji, se prva nanaša na bela vina, druga pa na rdeča.

Z eno zvezdico označena vina se smejo polniti tudi v buteljke, steklenice in opletanke, z dvema zvezdicama pa se smejo polniti v buteljke, steklenice in opletanke samo pri proizvajalcu ali razprodajalcu.

Gospodarske vesti

S 1. julijem bodo poklicani v delovno službo vsi moški letnikov 1907 do 1925, če niso že vpoklicani v vojsko, ter vse ženske letnikov 1919 do 1925 ter židje letnikov 1907 do 1925.

Hrvatska trgovinska delegacija je bila v Bukarešti zaradi podajanja dosedanje hrvatsko-romunske trgovinske pogodbe.

Hrvatska centrala za sadje namerava postaviti v Hrvatski 10 velikih sušilnic za sadje, da se bo mogel še povečati izvoz sadja. Lani je izvozila Hrvatska 27.500 ton sadja. Ker ima Hrvatska 14.5 milijona sadnih dreves, se ceni njena letna proizvodnja sadja na 20.000 vagonov.

Tvrđka Metan, d. d. v Zagrebu bo zvišala svojo glavnico od 3 na 5 milijonov kun.

D. d. za Mannesmannove cevi v Zagrebu je dosegla lani 1.22 milijona kun čistega dobička. Družba bo zvišala svojo delniško glavnico.

Romunsko gospodarsko ministrstvo je zvišalo izvozne cene za surovo olje za 50%; od poviška dobi izvoznik 37.3%, država 3% in 7.3% mali producent. Cena za proizvode iz surovega olja se zviša za 42.4%, od česar dobi izvoznik 37.3%, država pa 5%.

Advertisement for J.S. Reich featuring text: barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce ovratnike in manjete. Pere, suši, monga in lika domače perilo. tovarna JOS. REICH Poljanski nasip 4-6. Selenburgova 8. Telefon št. 22-72.

Advertisement for OKVIRJE featuring text: izdeluje specialist Wolfova 4 KLEIN